

Yttrande 2017-09-11

Dnr Fi2017/02150/K

Finansdepartement
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU2017:38 Velfärdsutredningens slutbetänkande Kvalitet i välfärden

Sammanfattning

Fysioterapeuterna har med stort intresse tagit del av betänkandet Kvalitet i välfärden-bättre upphandling och uppföljning SOU 2017:38. Vi har tidigare lämnat ett remissvar angående utredningen *Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78)* där Fysioterapeuterna avstyrker utredningens förslag om vinstbegränsning för välfärdsföretag. Vi är dock överens med utredningen om att det är viktigt att skattemedel används rätt och att kvalitet och patientnytta regelbundet utvärderas oavsett driftsform. Däremot genomsyras SOU 2017:38 av utredningens tidigare förslag om vinstbegränsningar för välfärdsföretag, möjligen på grund av att förslaget om vinstbegränsningar skulle visa sig onödigt om utredningen kom fram till att man kan mäta välfärd genom förbättrade kvalitetsmått. Att så är fallet är beklagansvärt.

Kvalitetsmått

Vi är överens med utredaren att det finns utmaningar med att mäta kvalitet i en verksamhet och det inte alltid är självklart vilka mått som är relevanta för att fånga kvalitetsaspekter. Däremot anser vi att utredningens analys av möjligheten av att använda redan befintliga, men även utveckla nya kvalitetsmått och kvalitetsindikatorer för ökad styrning och uppföljning är undermålig. Det finns redan idag goda exempel på hur man arbetat med evidensbaserade kvalitetsindikatorer, t ex i primärvården i Västra Götaland. Välutvecklade kunskapsstöd kan ligga till grund för vilka indikatorer som bör följas upp och lägga grunden för ett evidensbaserat arbete. Nationella riktlinjer, som

inkluderar alla professioner, bör ligga till grund för kvalitetsindikatorer och målnivåer. Följsamhet till de nationella riktlinjerna bör göras obligatoriska och följas upp.

Att så enkelt avfärda möjligheterna att mäta kvalitet inom välfärden är inte trovärdigt. Att formulera kvalitetsmål är avgörande för att förbättra uppföljningen och styrningen av välfärden och stärka kvaliteten, detta oavsett driftsform. Det är på inget sätt enklare att mäta kvalitet inom offentligt driven välfärd. I vårt tidigare remissvar på *SOU2016:76* understryker vi att det finns många privata vårdgivare som i kvalitetsundersökningar får bättre betyg än offentligt driven verksamhet. Detta gäller utfall av såväl medarbetar- som patientundersökningar.

En personcentrerad välfärd

Utgångspunkten för arbete med kvalitet bör vara en personcentrerad vård och omsorg och präglas av en helhetssyn på patienter och brukare. Samordning, mellan såväl utförare som huvudmän är ofta avgörande, framförallt för grupper med stora vårdbehov, t ex multisjuka äldre. Därför bör samordning möjliggöras genom avtal och ersättningsmodeller och finnas med som kvalitetsmått. Arbete i multiprofessionella team bör möjliggöras för att ge förutsättningar för en god och sammanhållen vård. För att ytterligare ta tillvara patienternas kunskaper och erfarenheter i utvecklingsarbetet och i utvärderingen av vård och omsorg bör patientrapporterade mått utvecklas och införas som komplement till andra kvalitetsmått.

Tillitsbaserad styrning

En av de största utmaningarna för hälso- och sjukvården är kompetensförsörjning. Grunden för en god kvalitet är personal med rätt kompetens. Ett aktivt arbete med rekrytering och kompetensutveckling är därför grunden till god kvalitet. Tillit till de olika professionernas kunskap och arbete har även stor betydelse för ansvarskänsla och engagemang i verksamheten. Efterfrågan på hälso- och sjukvårdspersonal överstiger tillgången i de flesta personalgrupper vilket gör frågan kring kompetensförsörjan till en av de viktigaste för att kunna erbjuda god kvalitet.

Med vänlig hälsning

Cecilia Winberg
Vice ordförande
Fysioterapeuterna